

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 003961 18 Кж 3
Бања Лука, 23.10.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужене С.П. због кривичног дјела утаје пореза и доприноса из члана 287. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца из Добоја и браниоца оптужене, изјављеним против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003961 17 К 2 од 23.11.2017. године, у сједници вијећа одржаној дана 23.10.2018. године у присуству замјеника главног републичког тужиоца Светлане Брковић и браниоца оптужене адвоката Д.П., донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба окружног јавног тужиоца у Добоју, а уважавањем жалбе браниоца оптужене С.П. преиначава пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003961 17 К 2 од 23.11.2017. године и суди:

Оптужена С.П., кћи П. и мајке Р. рођене П., рођена ... године у Г., настањена у Ш., улица ..., ЈМБГ: ..., Српкиња, држављанин РС – БиХ, писмена са завршеном Гимназијом, директор д.о.о. „С.Т. Г.Ц., Ш., удата, супруг незапослен, мајка једног дјетета, запослена, лична примања 450,00 КМ по сопственој изјави средњег имовног стања, настањена у стану власништво њене баке, до сада неосуђивана,

на основу члана 298. тачка а) Закона о кривичном поступку Републике Српске

ОСЛОБАЂА СЕ ОД ОПТУЖБЕ

да је:

у временском периоду од 16.07.2005. године до 31.12.2005. године, као лице одговорно за заступање и законитост рада предузећа (директор без ограничења) д.о.о. С.Т. Г.Ц., са сједиштем у Г.Ц., општина Ш., обављајући дјелатности промета робе на велико, у намјери избјегавања обрачуна и плаћања пореза на промет производа, испоставила укупно 840 фактура предузећима д.о.о. Е. Г., ... Ј.С. д.о.о. Л., д.о.о. Ч. Л. и М. д.о.о. Т., у којима је наведено да је роба ослобођена пореза на промет, од чега 19 фактура за врсту робе-пшеница за

предузеће д.о.о. Е. Г. у укупном износу од 108.711,81 КМ, иако су са наведеним предузећем били потписани уговори о компензацији чија вриједност износи 103.452,53 КМ које плаћање се може сматрати безготовинским плаћањем, тако да је за овог купца преостао износ од 5.259,28 КМ, 403 фактуре за врсту робе – пшеница, воће, соја, лубенице за Омладинску задругу Ј.С. д.о.о. Ј. ..., у укупном износу од 2.227.133,63 КМ, 209 фактура за врсту робе – пшеница и лубенице за предузеће д.о.о.Ч. ..., Ј. у укупном износу од 1.139.572,69 КМ, 209 фактура за врсту робе – воће, ВИП, пшеница, лимун, парадајз, суво воће, пасуљ, клементине, мандарине и наранџе за предузеће М. д.о.о. Т. у укупном износу од 2.204.019,69 КМ, тако да укупна вриједност робе износи 5.503.435,24 КМ, као продају производа који служе крајњој потрошњи без обрачуна и плаћања пореза на промет иако за то нису били испуњени законски услови из члана 5. став 6. у вези са чланом 4. Закона о порезу на промет производа и услуга („Службени гласник БиХ“, број 62/04), па тако у намјери да избјегне потпуно плаћање пореза није обрачунала и уплатила порез на промет производа, у укупном износу од 550.342,52 КМ, по стопи од 10%, од чега за испоручену робу д.о.о. Е. Г. износ од 525,93 КМ, Омладинској задрузи Ј.С. Ј. износ од 219.558,36 КМ, д.о.о. Ч. Ј. износ од 113.957,26 КМ и д.о.о. М. Т. износ од 216.301,97 КМ, а што је у супротности са одредбама члана 8. Закона о порезу на промет производа и услуга, оштетивши на тај начин Републику Српску за укупан износ од 550.343,52 КМ,

чиме би починила кривично дјело утаје пореза и доприноса из члана 287. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске.

На основу члана 100. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

На основу члана 108. став 4. ЗКП РС оштећена се са имовинскоправним захтјевом упућује на парнични поступак.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003961 17 К 2 од 23.11.2017. године, оглашена је кривом оптужена С.П. због кривичног дјела утаје пореза и доприноса из члана 287. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (КЗ РС), осуђена на казну затвора у трајању од три године, трошкови кривичног поступка пали су на терет буџетских средстава, а обавезана је да накнади штету у износу од 550.342,52 КМ, док је са вишком захтјева оштећена упућена на парнични поступак.

Против ове пресуде жалбу су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Добоју и бранилац оптужене Д.П., адвокат из Д.

Окружни јавни тужилац пресуду побија због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се жалба уважи, пресуда преиначи и оптуженој изрекне казна затвора у дужем трајању.

Бранилац оптужене пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптужена ослободи од оптужбе или да се пресуда укине и предмет врати на поновни поступак и одлучивање.

Одговори на жалбе нису поднесени.

На сједници другостепеног вијећа, која је сходно одредби члана 318. став 4. ЗКП РС одржана у одсуству уредно обавијештене оптужене, републички јавни тужилац и бранилац су изложили жалбе.

Пошто је испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима, овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Првостепени суд налази утврђеним да је оптужена у времену од 16.07. до 31.12.2005. године, као одговорно лице у Д.О.О. С.Т. Г.Ц. бб, општина Ш., обављајући дјелатност промета робе на велико у намјери избјегавања обрачуна и плаћања пореза на промет производа, подносећи документацију уз пријаву Пореској управи дала лажне податке о својим стеченим опорезивим приходима чиме је поступила супротно одредбама члана 5. и 6. Закона о порезу на промет производа и услуга („Службени гласник БиХ“, број 62/04) и избјегла обавезу плаћања пореза у износу од 550.334,52 КМ. С обзиром да се ради о износу који прелази 150.000 КМ суд закључује да се у њеним радњама стичу сва битна обиљежја утаје пореза и доприноса из члана 287. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Овакав закључак првостепеног суда је погрешан јер када цијени елементе бића кривичног дјела које се оптуженој ставља на терет губи из вида да се цитираним чланом, као један од елемената бића овог кривичног дјела, тражи да учинилац избјегне плаћање пореза прописаних пореским законодавством Републике Српске. Дакле, ради се о кривичном дјелу са бланкетном диспозицијом гдје је за постојање кривичног дјела потребно да учинилац својим радњама или пропуштањем дужних радњи у намјери да утаји порез повриједи бланкетни пропис пореског законодавства Републике Српске. Без повреде ових прописа нема ни елемената бића кривичног дјела утаје пореза и доприноса за које је оптужена оглашена кривом. Суд утврђује да је она повриједила одредбе члана 5. и 6. Закона о порезу на промет производа и услуга („Службени гласник БиХ“, број 62/04) који је тада био на снази, прије увођења пореза на додатну вриједност (ПДВ), по коме су приходи представљали приход ентитета и БД БиХ и уплаћивани директно на њихов рачун. Из тога изводи погрешан закључак да се ради о пореском законодавству Републике Српске, а што даље води погрешној правној оцјени о постојању елемената бића наведеног кривичног дјела. Прописи о томе чији су приходи од пореза на промет док се не уведе ПДВ и како се врши њихова уплата не могу се прихватити као пореско законодавство Републике Српске јер су садржани у пореском законодавств БиХ, а не пореском законодавству Републике Српске. Код оваквог стања ствари оптужена поступајући на утврђени начин није повриједила норме пореског законодавства Републике Српске због чега у њеним радњама нема елемената бића кривичног дјела утаје пореза и доприноса из члана 287. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС,

као што то погрешно првостепени суд закључује, а жалба браниоца основано подвргава критици.

Оглашавајући оптужену кривом за дјело за које се гони, а које није кривично дјело првостепени суд је починио повреду кривичног закона из члана 312. тачка а) ЗКП РС.

Из наведених разлога овај суд је на основу члана 328. став 1. ЗКП РС жалбу окружног јавног тужиоца одбио као неосновану, а уважавањем жалбе браниоца оптужене преиначио првостепену пресуду и пресудио као у изреци.

Записничар
Софија Рибих

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић